

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/25/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1712218117
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 03. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1712218117.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej a JUDr. Anny Kašajovej v právnej veci žalobcu: H.. A.. E. R., X.. XX.XX.XXXX, L. Z., Z. Č.. X, proti žalovanej: Slovenská K., B.. H. R. R., R. R. Y. L., K. XX, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenú nesprávnym úradným postupom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 19. novembra 2018 č.k. 5C/291/2012-347 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom zo dňa 19. novembra 2018 č.k. 5C/291/2012-347 súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal od žalovaného náhrady nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu. Žalovanému priznal náhradu trov konania vo výške 100% s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

2. Vychádzal zo skutkového vymedzenia žaloby žalobcom, že nemajetková ujma mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp.zn. 5C/895/2008, pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 40 Ro 09/07, začatého dňa 8.1.2007, v ktorom vystupoval ako žalovaný. Nesprávny úradný postup bol podľa žalobcu spôsobený nečinnosťou súdu, resp. jeho neefektívnou činnosťou, na základe ktorej došlo k zbytočným prietahom v konaní. Konanie sa začalo podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu na Okresnom súde Bratislava III dňa 8.1.2007, dňom 1.1.2008 bola vec postúpená na Okresný súd Pezinok, dňa 18.8.2008 podal vzájomný návrh, ktorým si uplatnil nárok na zaplatenie sumy 331.939,19 eur s prísl.. Súd rozhodol o pripustení zmeny účastníkov konania na základe návrhu žalobcu bez toho, aby dal možnosť druhej strane sa k tomu vyjadriť, vydal uznesenie, ktorým mu odňal možnosť konať pred súdom, nekonal o jeho vzájomnom návrhu, čím uprednostnil jednu stranu sporu pred druhou, zatajil listiny nachádzajúce sa v súdnom spise tým, že ich nedoručoval jeho právnej zástupkyňi. Viac ako 3,5 roka súd nekonal o jeho vzájomnom návrhu a až dňa 24.4.2018 ho uznesením vylúčil na samostatné konanie. Podal k rukám predsedu súdu sťažnosť, doručенú dňa 24.5.2015, na ktorú mu bolo odpovedané listom doručeným dňa 8.8.2012, zn. Spr. 2196/2012, ktorá bola uznaná sčasti za opodstatnenú. Krajský súd, ktorý sťažnosť prešetroval, vo svojom vyjadrení konštatoval potrebu opatrení na odstránenie prietahov a zaradenie veci sp.zn. 5C/895/2008, ako konanie o vylúčenom vzájomnom návrhu, na sledovanie. Napriek tomu, konanie o jeho vzájomnom návrhu nie je rozhodnuté. Zbytočnými prietahmi v konaní mu tak vznikla ujma v celkovej výške 9.666,66 eur, a to titulom objektívnej zodpovednosti štátu, podľa zákona č. 514/2003 Z.z.

3. Žalovaný poukázal na to, že v danom prípade žalobca nespĺnil jednu z podstatných podmienok, a to, že pred podaním žaloby nepožiadaval žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, a tým nebola podľa neho splnená hmotnoprávna podmienka priznania nároku a že samotný tvrdený nesprávny postup Okresného súdu Pezinok nemá bez ďalšieho za následok vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Ospravedlnenie predsedu Krajského súdu považoval za dostatočné morálne zadosťučinenie v danom prípade a to i vzhľadom na okolnosť, že sťažnosť žalobcu na prieťahy v konaní bola uznaná iba sčasti za opodstatnenú.

4. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 14.6.2016 č.k. 5C/291/2012-148 žalobu zamietol a uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanému trovy konania, ktorý rozsudok na základe odvolania žalobcu Krajský súd v Bratislave uznesením č.k. 4Co/10/2017-179 zo dňa 31.10.2017 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súdu prvej inštancie vytkol, že zamietol žalobu žalobcu po tom, ako žalobca dodatočne požiadaval o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody žalovaného, pričom správne mal vyčkať do skončenia prerokovania žiadosti pred príslušným orgánom a v prípade, že nárok žalobcu nebude na základe jeho podanej žiadosti uspokojený, vec prejednať, vykonať dokazovanie a dôkazy riadne vyhodnotiť.

5. Po oznámení žalovaným, že nepristúpil k uspokojeniu nároku žalobcu v lehote 6 mesiacov od jeho doručenia, a teda ho považuje za prerokovaný a neuznaný, súd prvej inštancie opätovne vykonal dokazovanie listinami založenými v súdnom spise, oboznámil sa s písomnými vyjadreniami strán sporu a po vypočutí strán sporu na nariadenom pojednávaní.

6. Z obsahu spisu 5C/895/2008 zistil, že dorúčením návrhu na vydanie platobného rozkazu bolo dňa 8.1.2007 začaté na Okresnom súde Bratislava III konanie o zaplatenie sumy 638.428 Sk s príslušenstvom, kde žalobca bol označený ako žalovaný. Konanie bolo zapísané pod sp.zn. 40Ro 9/2007. Dňa 26.1.2007 bol vydaný vo veci platobný rozkaz č.k. 40Ro 9/2007-14, ktorým mu bola uložená povinnosť zaplatiť uplatnenú sumu spolu s jej príslušenstvom a náhradou trov konania a proti ktorému dňa 12.2.2007 doručil súdu odpor. S účinnosťou od 1.1.2008 bola vec pridelená na prejednanie a rozhodnutie na Okresný súd Pezinok, kde jej bola pridelená sp.zn. 5C/895/08 a uznesením zo dňa 24.4.2012 č.k. 5C/895/2008-196 bol jeho vzájomný návrh vylúčený na samostatné konanie. Dňa 24.5.2012 podal žalobca k rukám predsedu súdu sťažnosť na prieťahy, ktorá bola zapísaná pod Spr. 2070/2012. V odpovedi na sťažnosť zo dňa 19.06.2012 predseda Okresného súdu Pezinok označil sťažnosť žalobcu za nedôvodnú s tým, že nezistil narušenie plynulosti konania. Krajský súd v Bratislave v rámci prešetrovania sťažnosti v prípise zo dňa 8.8.2012 č. Spr. 2196/2012 konštatoval, že sťažnosť žalobcu je sčasti opodstatnená. Tiež konštatoval, že od 2.12.2010 došlo na okresnom súde k neprimeranému predlžovaniu konania ohľadom rozhodnutia o vylúčení protinávhrhu žalobcu na samostatné konanie, o ktorom bolo rozhodnuté až 24.4.2012. Vzhľadom na uvedené odporučil okresnému súdu vykonať opatrenie na odstránenie prieťahov a zaradiť konanie sp.zn. 5C/895/2008, ako aj vylúčené konanie do režimu sledovania. Žalobca doručil dňa 22.1.2013 Ústavnému súdu SR sťažnosť na porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, postupom Okresného súdu Pezinok v konaní pod sp.zn. 5C/895/2008. Ústavný súd Slovenskej republiky Nálezom III.ÚS 45/2013-31 zo dňa 12.3.2013 konštatoval, že základné právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov a právo na prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote porušené boli a žalobcovi bolo priznané finančné zadosťučinenie v sume 500 eur a náhrada trov konania. V odôvodnení svojho rozhodnutia Ústavný súd SR konštatoval, že doba konania bola spôsobená čiastočne i úkonmi sťažovateľa, na čo pri určení primeraného zadosťučinenia prihliadol. V postupe okresného súdu neboli zistené obdobia dlhšej nečinnosti, bolo vykonaných množstvo jednoduchých procesných úkonov. Najväčším pochybením však bolo, že v konaní začatom v roku 2007, nebolo vykonané žiadne dokazovanie a vec nie je pripravená na rozhodnutie. Dňa 28.4.2016 požiadaval žalobca žalovaného o predbežné prerokovanie nároku na zaplatenie odškodného v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Pezinok v konaní sp.zn. 5C/895/2008. Žalovaný nepristúpil k uspokojeniu nároku žalobcu v lehote 6 mesiacov, čím sa nárok žalobcu považuje za predbežne prerokovaný. V konaní pod sp.zn. 5C/895/2008 bolo rozhodnuté rozsudkom zo dňa 4.12.2017 tak, že žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá a žalovanému bola priznaná náhrada trov konania. Konanie je t.č. právoplatne skončené.

7. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovanej uviedol, že ospravedlnenie predsedu súdu nemôže v žiadnom prípade považovať za primerané zadosťučinenie. Konanie, ktoré trvalo neprímerane dlho, spôsobilo extrémne dlhú šikanu žalobcu, nebolo dobromyseľné a žaloba mala byť zamietnutá na prvom pojednávaní. Rozhodnuté bolo až 4.12.2017, čo je podľa neho neprijateľné a neakceptovateľné. Za daného stavu mu vznikla nepopierateľná ujma a nebyť prietahov v konaní sp.zn. 5C/895/2008, nebola by ujma na strane žalobcu vznikla. Navrhol vykonať dokazovanie výsluchom svedkov, a to svojej manželky na opísanie pocitov strádania, A.. H. na opísanie, ako vnímal konanie sp.zn. 5C/895/2008, H.. S., ako zamestnanca NS SR a eventuálne právnej zástupkyne E.. H..

8. Po právnej stránke vychádzal súd prvej inštancie z ustanovení § 27 ods. 2, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1, § 9 ods. 1, § 15 ods. 1, § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

9. Po ustálení, že na prejednávajúcu vec je potrebné aplikovať zákon č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú výkonom verejnej moci a po zistení, že žalovaná je vecne pasívne legitimovanou stranou v spore a nebola vznesená námietka premĺčania uplatneného nároku, vec právne a skutkovo posúdil. Vyslovil, že pre úspešné uplatnenie si nároku na náhradu škody žalobcom je kumulatívne splnenie nasledujúcich podmienok: nesprávny úradný postup, vznik škody, resp. nemajetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi nimi.

10. Konštatoval, že v danom prípade žalobca poukazoval na nesprávny úradný postup Okresného súdu Pezinok v konaní sp.zn. 5C/895/2008, predtým vedeného na OS Bratislava III, ktoré konanie bolo začaté na návrh na vydanie platobného rozkazu doručenom na Okresný súd Bratislava III dňa 8.1.2007, ktorá vec bola postúpená na Okresný súd Pezinok s účinnosťou od 1.1.2008 a v ktorej žalobca vystupoval na strane žalovaného. Dňa 18.8.2008, doplnený dňa 2.2.2009, doručil žalobca ako žalovaný súdu protinávrh, ktorým sa domáhal zaplata sumy 10.000.000 Sk, ktorý protinávrh uznesením č.k. 5C/898/2008-196 zo dňa 24.4.2012, právoplatným dňa 9.5.2012, vylúčil súd na samostatné konanie. Dňa 24.5.2012 doručil žalobca k rukám predsedu súdu sťažnosť na prietahy v konaní. Sťažnosť bola predsedom súdu vyhodnotená ako nedôvodná. Krajský súd v Bratislave dňa 8.8.2012 posúdil sťažnosť žalobcu ako čiastočne opodstatnenú a za prietahy v konaní sa žalobcovi ospravedlnil. V predmetnej veci bol na základe sťažnosti žalobcu doručenej Ústavnému súdu SR vydaný i Nález Ústavného súdu SR III. ÚS 45/2013-31 zo dňa 12.3.2013, ktorým bolo žalobcovi priznané finančné zadosťučinenie 500 eur za porušenie práv žalobcu v konaní sp.zn. 5C/895/2008. V postupe Okresného súdu Pezinok boli teda konštatované prietahy v konaní Krajským súdom v Bratislave v časovom období od 9.1.2009 do 23.12.2009 a následne od 2.12.2010 do 15.8.2011, kedy došlo k neprímeranému predĺžovaniu konania. Rovnako tak do obdobia dňa 24.4.2012, kedy došlo uznesením k vylúčeniu protinávru žalobcu na samostatné konanie. Prietahy v konaní, alebo neefektívny postup súdu je konanie, ktoré zakladá zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú výkonom orgánov verejnej moci. Uviedol, že ďalšou podmienkou, ktorej kumulatívne splnenie je nevyhnutné pre vznik zodpovednosti štátu za nesprávny úradný postup pri výkone verejnej moci, je vzniknutá škoda alebo nemajetková ujma. Nemajetková ujma je vo všeobecnosti chápaná ako strata v inej ako majetkovej sfére človeka, ktorá predstavuje zásah do osobnostnej, rodinnej, spoločenskej, emocionálnej sféry človeka a je vyjadriteľná v peniazoch. Konštatoval, že žalobca vyčíslil nemajetkovú ujmu na sumu 9.666,66 eur, avšak výšku náhrady nemajetkovej ujmy založil iba na svojej voľnej úvahe, pričom súdu nepredložil žiaden dôkaz o tom, že mu vôbec nejaká ujma vznikla. Vznik ujmy je vždy potrebné posudzovať v kontexte rodinnom, spoločenskom, pracovnom. Subjektívne pocity žalobcu, ničím nepreukázané a konkrétne nezdôvodnené, nie sú pre stanovenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy relevantným dôkazom. Nemajetková ujma musí byť objektívne preukázateľná, čo sa v tomto prípade nestalo. Žalobca tvrdil, že bol šikanovaný neúmerne dlhým konaním súdu a psychicky strádal, čo však zostalo v rovine jeho tvrdení. Poukázal na to, že žalobca je aktérom viacerých súdnych konaní - konkrétne na Okresnom súde Pezinok vystupuje v 16. konaniach ako žalobca a v 11. konaniach na strane žalovaného. Z uvedených konaní je 8, ktorých predmetom je zaplata odškodného, resp. náhrada nemajetkovej ujmy. Za takéhoto stavu je takmer nemožné preukázať, že žalobcovi vznikla konkrétna ujma, v príčinnej súvislosti práve s konaním sp.zn. 5C/895/2008. Žalobca navrhoval výsluch svedkov, ktorých vypočutie však považoval za nevhodné a nadbytočné. Uviedol, že manželka žalobcu môže byť iba ťažko považovaná za dôveryhodného svedka, vzhľadom na blízky vzťah k žalobcovi. Ostatní svedkovia (p. H., právna zástupkyňa, alebo pracovník NS SR) nemôžu mať podľa neho relevantné vedomosti o prežívaní žalobcu na poli spoločenskom, pracovnom a rodinnom a vzniku novej ujmy

výlučne späť s konaním sp.zn. 5C/895/2008. V neposlednom rade, ak aj čisto teoreticky vznikla žalobcovi nejaká bližšie nepopísaná nemajetková ujma, túto považoval za plne sanovanú poskytnutím finančného zadosťučinenia v sume 500 eur a náhrady trov konania v zmysle Nálezu Ústavného súdu III. ÚS 45/2013-31 zo dňa 12.3.2013. Uviedol tiež, že poslednou, treťou podmienkou, ktorá musí byť pre vznik nároku na náhradu škody, resp. náhradu nemajetkovej ujmy splnená, je príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom nemajetkovej ujmy. Tento tzv. kauzálny nexus musí byť priamy, bezprostredný, nie sprostredkovaný. Priamosť sa musí prejavíť tak, že vznik škody je bezprostredným následkom nesprávneho úradného postupu, je jej bezprostrednou príčinou. V prejednávanom prípade nebola príčinná súvislosť, resp. kauzálny nexus zistený. Vyvodil, že žalobca neuviedol žiaden priamy následok spôsobený v príčinnej súvislosti s prieťahmi v konaní vzniknutými v konaní vedenom na Okresnom súde Pezinok sp. zn. 5C/895/2008.

11. Súd prvej inštancie tak po právnom posúdení skutkového stavu dospel k záveru, že neboli naplnené zákonné predpoklady vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej výkonom verejnej moci tak, ako to má na mysli zákon č. 514/2003 Z.z. Tento záver viedol k zamietnutiu žaloby podanej žalobcom.

12. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“ a žalovanému, úspešnému v konaní, priznal plnú náhradu trov konania, o ktorej výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku, uznesením vyššieho súdneho úradníka.

13. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a priznať mu aj náhradu trov konania. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považoval za svojvoľný a arbitrárny, neracionálny a nepresvedčivo odôvodnený a že postupom Okresného súdu Bratislava I v pôvodnom konaní pod sp.zn. 25C/166/2012 od 12.9.2012, ako aj následnom konaní vedenom na Okresnom súde Pezinok pod sp.zn. 5C/291/2012 mu bola zásadným spôsobom odňatá možnosť riadne konať pred súdom a realizovať tak plnohodnotne mu práva priznané Ústavou SR, Dohovorom a Listinou, pričom v súlade s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR a Ústavného súdu SR zhodne s podaním zo dňa 10.10.2018 - Námietka, ktorá zostala bez povšimnutia tendenčne konajúcim a svojvoľne rozhodujúcim Okresným súdom Pezinok. Mal za to, že vo svetle okolností prípadu a v dôsledku flagrantného porušenia ust. § 5 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) hrubým zanedbaním poučovacej povinnosti Okresným súdom Bratislava I v konaní vedenom pod sp.zn. 25C/166/2012 dňom 12.9.2012 a nasl. o jeho procesných právach a povinnostiach podľa § 105 ods. 3 OSP mu bola odňatá možnosť riadne konať pred súdom a realizovať procesné práva spočívajúce v tom, že došlo k porušeniu miestnej príslušnosti súdu, keďže Okresný súd Bratislava I porušil ust. § 105 ods. 2 OSP, keď o postúpení veci Okresnému súdu Pezinok ho neupovedomil ani riadne procesne nepoučil, ktorým konaním Okresný súd Bratislava I, ako aj následne Okresný súd Pezinok, ktorý tiež zanedbal poučovaciu povinnosť v tejto časti konania voči nemu, a vinou obidvoch súdov mu bolo znemožnené, aby namietal v lehote 15 dní postúpenie veci, čo malo za následok nepredloženie na rozhodnutie odvolaciemu súdu, teda o kompenzačnom spore nebolo riadne rozhodnuté nadriadeným súdom a došlo k flagrantnému porušeniu § 105 ods. 3 OSP, ergo za daných okolností prípadu Okresný súd Pezinok nie je možné podľa neho považovať tak miestne a vecne príslušný súd, a teda všetky jeho úkony vo veci samej a rozhodnutia vykazujúce známky svojvôle a zneužitia právomoci sú nezákonné a protiústavné, vrátane napadnutého rozsudku, zásadným spôsobom bolo porušené jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, bol porušený čl. 36 ods. 1 a 3 Listiny základných práv a slobôd, čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s čl. 1 Ústavy SR. V záujme právnej istoty navrhoval a žiadal, aby odvolací súd s poukazom na doposiaľ nevybavenú námietku postúpenia veci z Okresného súdu Bratislava I na Okresný súd Pezinok napadnutý krajne arbitrárny rozsudok zo dňa 19.11.2018 č.k. 5C/291/2012-347 zrušil v celosti a Okresnému súdu Pezinok, resp. Okresnému Bratislava I prikázal, aby vec postúpenia predložil na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave, keď svojvoľným konaním oboch prvoinštančných súdov nebolo zásadným spôsobom rešpektované ust. § 105 ods. 3 OSP, nebol riadne poučený oboma súdmi o tom, že môže postúpenie veci namietat' do 15 dní od doručenia upovedomenia o postúpení. Okresný súd Pezinok nie je podľa neho garantom nestrannosti a zákonnosti rozhodnutia vo veci samej, čoho dôkazom sú právne závery zákonnej sudkyne, obsiahnuté v odôvodnení napadnutého rozsudku vymykajúce sa požiadavke na spravodlivosť súdneho konania z ústavnoprávneho hľadiska neakceptovateľné a neudržateľné, v úmysle zamietnuť žalobu bez riadneho prejednania a vykonania dokazovania nemajetkovej ujmy ním tvrdenej,

teda bez riadnej objektivizácie skutkového stavu veci a vykonania testu proporcionality. Napadnutý rozsudok nepovažoval za správny, riadne, racionálne a presvedčivo a konzistentne odôvodnený v súlade s rozhodovacou praxou Ústavného súdu SR a ESLP, pričom právne závery súdu prvej inštancie mal za neakceptovateľné, neudržateľné, výsledkom porušenia jeho práva na spravodlivé súdne konanie a vedomým a úmyselným konaním zákonnej sudkyne mu bola odňatá možnosť riadne konať pred súdom prvej inštancie, Nestotožnil sa s jeho tvrdením, že konanie vedené pod sp.zn. 5C/895/2008 je t.č. právoplatne skončené, keďže sa nevysporiadal s tým, že konanie vo veci je možné považovať za právoplatne skončené ako celok, teda ak je skončené aj konanie o trovách konania, a v danom prípade o trovách konania nebolo právoplatne rozhodnuté, vec bola predložená Ústavnému súdu SR so sťažnosťou na porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru zo dňa 20.8.2018. Z obsahu tvrdení súdu prvej inštancie tiež nadobudol vedomosť o tom, že zákonná sudkyňa sa na jeho adresu vyjadruje ponižujúco a porušujúc etický kódex sudcu, keď uviedla, že je aktérom viacerých súdnych konaní, konkrétne na Okresnom súde Pezinok v 16. konaniach ako žalobca a v 11. konaniach na strane žalovaného a z uvedených konaní je 8, ktorých predmetom je zaplatenie odškodného, resp. náhrada nemajetkovej ujmy a že za takéhoto stavu je takmer nemožné preukázať, že mu vznikla konkrétna ujma v príčinnej súvislosti práve s konaním pod sp.zn. 5C/895/2008. Vypočutie ním navrhnutých svedkov súd považoval za nehospodárne a nadbytočné, keď jeho manželka môže byť ťažko považovaná za dôveryhodného svedka vzhľadom na blízky vzťah k nemu a ostatní svedkovia (p. H., právna zástupkyňa alebo pracovník MS SR) nemôžu mať relevantné vedomosti o jeho prežívaní na poli spoločenskom, pracovnom, rodinnom a vzniknutej ujme výlučne späté s konaním sp.zn. 5C/895/2008, s čím sa nestotožnil tvrdiac, že súd prvej inštancie svojvoľne odmietol vypočutím navrhnutých svedkov a bez umožnenia objektívne preukázať nemajetkovú ujmu čo do dôvodu a výšky, navyše svojím konaním a pasivitou zmaril riadny a nerušený priebeh konania a riadne a včasné vykonanie dokazovania vo veci ním uplatneného odškodného nemajetkovej ujmy, čoho dôkazom je skutočnosť, že vo veci musel zasahovať Ústavný súd SR, ktorý Nálezom sp.zn. III.ÚS 405/2016-33 z 18.10.2016 rozhodol, že jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a práva na prejednanie jeho záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp.zn. 5C/291/2012 porušené boli, čo nechal súd prvej inštancie bez povšimnutia. Príkaz ústavného súdu, aby v tomto konaní konal bez zbytočných prietahov neoprávňoval okresný súd a ani nie nezaujatú zákonnú sudkyňu, aby vo veci nevykonala riadne a ústavne komformné dokazovanie, svojvoľne odmietol vykonanie dokazovania vypočutím svedkov a zmaril riadne zistenie skutkového stavu veci riadený predsudkami, že ním navrhnutí svedkovia nemôžu mať relevantné vedomosti o jeho prežívaní na poli spoločenskom, pracovnom a rodinnom a vzniknutej ujmy výlučne späté s konaním sp.zn. 5C/895/2008. Poukazujúc na rozhodovaciu prax Ústavného súdu SR bez vykonania testu proporcionality súd prvej inštancie nemohol podľa neho dospieť k takýmto ústavne nekorformným záverom, o to viac, ako vo veci sám vykonal dokazovanie lustráciami konaní na Okresnom súde Pezinok, a to, že je aktérom viacerých súdnych konaní, konkrétne na Okresnom súde Pezinok vystupuje v 16. konaniach ako žalobca a v 11. konaniach na strane žalovaného, z uvedených konaní je 8, ktorých predmetom je zaplatenie odškodného, resp. náhrada nemajetkovej ujmy, s ktorými zisteniami neoboznámil sporové strany ani jeho, a neumožnil mu vyjadriť sa k týmto zisteniam a dôkazom zabezpečeným súdom do tohto konania do rozhodnutia rozsudkom, čo malo za následok odňatie mu práva na vyjadrenie sa k dôkazom a k porušeniu práva rovnosti a práva na kontradiktórne súdne konanie, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Poukázal na rozhodnutie ESLP vo veci Brandstetter, § 67, z ktorého vyplýva, že vnútroštátne právo musí zabezpečiť, že dotknutá osoba- strana sporu bude vedieť o všetkých dôkazoch zabezpečených súdom do konania a že jej bude daná skutočná možnosť sa k takýmto dôkazom vyjadriť. O to viac, že zákonná sudkyňa opomenula uviesť, že predmetné konania sú výsledkom nezákonného rozhodovania práve Okresného súdu Pezinok a že sama sa podieľala na troch z nich, teda nemohla objektívne a nestranné, spravodlivo konať a rozhodovať v tejto kompenzačnej veci, keďže takýmto rozhodnutím iba legalizovala nezákonné rozhodnutia Okresného súdu Pezinok voči nemu, čím len potvrdila, že Okresný súd Pezinok nespĺňa kritériá nestrannosti a nezaujatosti, došlo k porušeniu čl. 38 ods. 1 Listiny, čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Nestotožnil sa ani s tvrdením súdu prvej inštancie, že „v neposlednom rade, ak aj čisto teoreticky vznikla žalobcovi nejaká bližšie nepopísaná nemajetková ujma, táto bola plne sanovaná poskytnutím finančného zadosťučinenia v sume 500 eur a náhrady trov konania v zmysle nálezu Ústavného súdu SR III. ÚS 45/2013-31 zo dňa 12.3.2013“.

14. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril, odvolací návrh nepodal.

15. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 29. januára 2020 sp. zn. 4Co/81/2019, 4Co/9/2020 odvolanie žalobcu proti uzneseniu súdu prvej inštancie zo dňa 11. októbra 2018 č.k. 5C/291/2012-327 odmietol podľa § 386 písm. c/ CSP (prvý výrok), rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (druhý výrok) a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania (tretí výrok).

16. Uviedol, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel k správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uviedol, že zákon č. 514/2003 Z.z. ohľadom predpokladov pre priznanie nemajetkovej ujmy je postavený na inom princípe, z akého vychádza rozsudok Veľkého senátu ESĽP Case of Apicella v. Taliansko zo dňa 29. marca 2006 pod st.č. 64890/01, na ktorý sa žalobca odvolával. Z ustanovenia § 17 zák. č. 514/2003 Z.z. vyplýva, že ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Následne sa nemajetková ujma určuje s prihliadnutím na osobu poškodeného a jeho doterajší život, prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy sa posudzuje vzhľadom na okolnosti, za ktorých k nej došlo, ako aj vzhľadom na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v jeho súkromnom živote, prípadne v spoločenskom uplatnení, a to podľa noriem súkromného práva. Skonštatoval, že súd prvej inštancie vychádzal zo správneho právneho názoru, že nesprávny úradný postup nemožno považovať bez ďalšieho za konanie, v dôsledku ktorého by žalobcovi automaticky prináležal nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy a správne v tomto smere uzavrel, že žalobca dostatočne spoľahlivo nepreukázal dôvodnosť uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, keď náležite nepreukázal vznik konkrétnych nepriaznivých následkov, ktoré mu mali v súvislosti s nesprávnym úradným postupom vzniknúť a jeho všeobecné tvrdenia v tomto smere tak zostali v konaní dôkazne nepodložené. Vznik tejto nemajetkovej ujmy ani bližšie nešpecifikoval (len stavom neistoty), z ktorého dôvodu ani nebolo potrebné vykonať dokazovanie výsluchom ním navrhnutých svedkov. K odvolacej námietke žalobcu, že došlo k porušeniu miestnej príslušnosti súdu, keďže Okresný súd Bratislava I porušil ust. § 105 ods. 2 OSP, uviedol, že nebola dôvodná, keďže z obsahu spisu (č. l. 36) vyplýva, že toto postúpenie veci/spisu bolo žalobcovi oznámené v súlade s ust. § 105 ods. 2 OSP, o čom svedčí doručka s jeho podpisom o prevzatí oznámenia o postúpení spisu dňa 20.9.2012. Poučovacia povinnosť súdu je obmedzená na poučenie účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach (procesných úkonoch, ktoré môžu vykonať, ich dôsledkoch a procesnom postupe) v občianskom súdnom konaní má súd procesnú povinnosť účastníkov poučiť s právnymi následkami len tam, kde to je špeciálnym ustanovením uložené, pričom poučovacia povinnosť súdu voči žalobcovi z ust. § 105 OSP nevyplýva.

17. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ustanovenia § 420 písm. e/ a f/, § 421 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP.

18. Na dovolanie žalobcu Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 30. novembra 2022 č.k. 5Cdo/84/2020-433 rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 29. januára 2020 sp.zn. 4Co/81/2019, 4Co/9/2020 vo výroku, ktorým rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil (druhý výrok) a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania (tretí výrok), zrušil a vec mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie.

19. Konštatoval, že žalobca prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ustanovenia § 420 písm. e/ a f/, § 421 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP. Porušenie práva na nezáujatého sudcu argumentačne podložil tvrdením, že E.. B. Z., ktorá vec rozhodovala v prvej inštancii, sa sama podieľala na troch nezákonných rozhodnutiach voči žalobcovi a ako podpredseda súdu rozhodovala o jeho sťažnosti v konaní sp.zn. 5C/291/2012. Rozhodnutie odvolacieho súdu považoval za svojvoľné a arbitrárne, pretože pri určení rozsahu náhrady nemajetkovej ujmy nesprávne vychádzal z použitia kritérií uvedených v § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. Vyjadril nesúhlas so skutkovými a právnymi závermi konajúcich súdov z dôvodu, že podľa neho sa tieto závery nezhodujú so skutočnosťou, s vykonanými dôkazmi a boli nesprávne právne posúdené. Vady videl aj v procese dokazovania, keď mu boli zamietnuté návrhy na dokazovanie vypočutím svedkov. Porušenie práva na spravodlivý proces dovolateľ videl v postupe súdu prvej inštancie, keď ho nepoučil v zmysle § 105 ods. 3 OSP o možnosti namietať postúpenie veci z Okresného súdu Bratislava I na Okresný súd Pezinok. Spochybnil dôvody odvolacieho súdu k tejto námietke námietkou týkajúcou sa jeho podpisu. Za vadný považoval aj postup odvolacieho súdu, keď ho elektronicky neupovedomil o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku, napriek tomu, že v odvolaní

z 19.2.2019 o to žiadal a prostredníctvom ním uvedenej e-mailovej adresy so súdom komunikoval. V dovolaní položil otázku, ktorá je podľa neho zásadného významu, a to, či „je možným, aby v právnom štáte mohla teoreticky vzniknúť účastníkovi súdneho konania nejaká bližšie nepopísaná majetková ujma a aby táto bola plne sanovaná poskytnutím finančného zadostučinenia v sume 500 eur ústavným súdom.“

20. Žalovaný sa k obsahu dovolania žalobcu písomne nevyjadril.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. a/ CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba zamietnuť.

22. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. e/ CSP najvyšší súd uviedol, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné, ak rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd. Vylúčenie sudcu upravujú § 49 a nasl. CSP, v zmysle ktorých je sudca vylúčený z pojednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezaujatosti. Vylúčený je aj sudca, ktorý pojednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie. Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti.

23. Súčasťou práva na súdnu ochranu (čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky) je aj právo na to, aby vec pojednal a rozhodol nezávislý a nestranný sudca. Zároveň toto ústavné právo na súdnu ochranu na strane druhej zahŕňa aj právo na to, aby právna vec účastníka (resp. strany konania) nebola odňatá zákonnému sudcovi (čl. 48 ods. 1 ústavy). Keďže inštitút vylúčenia sudcu z pojednávania a rozhodovania vecí predstavuje výnimku z ústavnej zásady, podľa ktorej nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi, vylúčiť sudcu z pojednávania a rozhodovania vecí preto možno len výnimočne a zo skutočne závažných dôvodov, ktoré mu zjavne bránia rozhodnúť nezaujato a nestranne. Pri posudzovaní dôvodnosti námietky žalobcu, ktorý namietal porušenie práva na zákonného sudcu, ako aj zaujatost' sudkyne E.. B. Z.C., ktorú odôvodnil tým, že sa sama podieľala na troch nezákonných rozhodnutiach voči žalobcovi a ako podpredseda súdu rozhodovala o jeho sťažnosti v konaní sp.zn. 5C/291/2012, dovolací súd vychádzal zo zákonnej prezumpcie nestrannosti sudcu a z toho, že výnimky z tejto prezumpcie stanovuje iba zákon. Zákonná sudkyňa E.. B. Z. na prvostupňovom súde nebola v spore vylúčená z pojednávania a rozhodovania vecí v zmysle ustanovenia § 49 a nasl. CSP. Vec jej bola pridelená 31.7.2018 po tom, ako bola z konania vylúčená E.. A. G.. Právo na zákonného sudcu je zaručené čl. 48 ods. 1 ústavy, podľa ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Dovolateľom namietaná skutočnosť, že sa sama podieľala na troch nezákonných rozhodnutiach voči žalobcovi, nezakladá zákonný dôvod pre vylúčenie sudcu. Zákon vylučuje, aby dôvod pochybnosti o sudcovej zaujatosti bol spájaný s jeho rozhodovacou činnosťou. Zohľadňuje súdnu prax, ktorá je konštantná v prípadoch, keď sudca v inom obdobnom spore rozhodol spôsobom, s ktorým strana nesúhlasí, resp. opakovane v sporoch tej istej strany rozhoduje rovnako. Zaujatost' E.. Z. nemožno vyvodiť ani z dovolateľom tvrdenej námietky, že ako podpredseda súdu rozhodovala o jeho sťažnosti v konaní sp.zn. 5C/291/2012. Z obsahu spisu (č.1. 412) vyplýva, že E.. Z.Š. ako podpredsedníčka okresného súdu vybavovala dňa 18.7.2018 sťažnosť žalobcu, ktorá sa týkala sudkyne E.. G. a jej žalobcom namietanej spôsobilosti výkonu povolania sudcu v súvislosti s dopravnou nehodou, ktorej bola priamo účastná a vytyčovania termínov pojednávania. V odpovedi na sťažnosť dovolateľa je výslovne uvedené, že nesmeruje proti prietahom v konaní ani dôstojnosti pojednávania v pojednávanej veci. Zaujatost' E.. Z., nezakladá skutočnosť, že vybavovala uvedenú sťažnosť, pretože táto sa netýkala postupu súdu v danej veci. Dovolací súd iba pripomenul, že o sťažnosti na prietahy v konaní vo veci sp.zn. 5C/895/2008, z ktorej vyvodzuje nesprávny úradný postup žalobca v tejto veci, rozhodoval predseda súdu E.. K. (č.1. 26). Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd nepovažoval za opodstatnený uplatnený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. e/ CSP.

24. K dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f/ CSP uviedol, že dovolateľ (žalobca) považoval rozhodnutie odvolacieho súdu za svojvoľné a arbitrárne, pretože pri určení rozsahu náhrady nemajetkovej ujmy nesprávne vychádzal z použitia kritérií uvedených v § 17 zákona č. 514/2003 Z.z. Vyjadril nesúhlas so skutkovými a právnymi závermi konajúcich súdov z dôvodu, že podľa neho sa tieto závery nezhodujú so skutočnosťou, s vykonanými dôkazmi a boli nesprávne právne posúdené. Preto,

vychádzajúc z obsahu dovolania, skúmal existenciu tzv. vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Ak totiž dovolanie z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, potom existencia tohto dôvodu, t.j. existencia niektorej z väd uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. zmätočnosť rozhodnutia) neznamená len splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť. Dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či napĺňa záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), teda takého práva strany sporu na odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces i práva na súdnu ochranu. Poukázal na to, že Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, aktuálne napr. v uznesení sp.zn. III. ÚS 44/2022 zo dňa 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať v dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi (II. ÚS 576/2012). Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t.j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Pritom uvedené nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne, ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

25. Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Oba súdy v základnom konaní dospeli k záveru, že žalobca dostatočne spoľahlivo nepreukázal dôvodnosť uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, keď náležite nepreukázal vznik konkrétnych nepriaznivých následkov, ktoré mu mali v súvislosti s nesprávnym úradným postupom vzniknúť a jeho všeobecné tvrdenia v tomto smere tak zostali v konaní dôkazne nepodložené. Aplikujúc pritom ustanovenie § 17 zák. č. 514/2003 Z.z., z ktorého vyplýva, že ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Z odôvodnení oboch rozhodnutí mal dovolací súd za zrejme právne úvahy odvolacieho i prvoinštančného súdu, ktoré viedli k prijatiu konečného záveru v prejednávanom spore. Uviedol, že za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnili objektívne uspokojivým spôsobom, pričom to rozhodne nie je tento prípad. V tejto súvislosti dovolací súd poznamenal, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

26. Nespôsobilou založiť prípustnosť dovolania bola podľa dovolacieho súdu aj ďalšia dovolacia námietka žalobcu, ktorá mala spočívať v tom, že súdy oboch inštancií nesprávne vyhodnotili dôkazy vykonané a nepripustili mu dôkazy navrhované. V súvislosti s uvedenou námietkou dovolateľa zdôraznil, že dovolaním nie je zásadne možné úspešne napadnúť hodnotenie dôkazov. Napadnúť možno len výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, pričom nesprávnosť hodnotenia dôkazov, ako to vyplýva zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, možno vyvodzovať len zo spôsobu, ako k výsledku súd

dospel. Poznamenal, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) na dovolacom súde nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd uviedol, že tieto vady v prejednávanej veci nezistil. V posudzovanej veci z rozhodnutia odvolacieho súdu (rovnako aj súdu prvej inštancie) mal za zrejmy jeho myšlienkový postup pri hodnotení dôkazov, výsledkom ktorého bol určujúci skutkový záver, podľa ktorého žalobca nepreukázal vznik konkrétnych nepriaznivých následkov, ktoré mu mali v súvislosti s nesprávnym úradným postupom vzniknúť a jeho všeobecné tvrdenia v tomto smere tak zostali v konaní dôkazne nepodložené. Vznik tejto nemajetkovej ujmy ani bližšie nešpecifikoval (len stavom neistoty), z ktorého dôvodu ani nebolo potrebné vykonať dokazovanie výsluchom ním navrhnutých svedkov. Podľa názoru dovolacieho súdu spôsob, akým odvolací súd dospel k tomuto rozhodujúcemu skutkovému zisteniu, zodpovedá ustanoveniu § 191 CSP v spojení s ustanovením § 185 CSP. Úvahy, ktorými sa v rámci hodnotenia dôkazov riadil, sú v súlade so zásadami formálnej logiky, pričom výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť nimi zistené.

27. K námietke o nedostatku poučenia o možnosti namietať postúpenie veci v zmysle § 105 ods. 3 OSP dovolací súd uviedol, že podrobné stanovisko zaujal odvolací súd v bode 41. rozsudku, ktorým sa dovolací súd plne stotožňuje. K námietke ohľadom autenticity podpisu dovolateľa dovolací súd iba pripomenul, že doručka je verejná listina, na ktorej adresát potvrdí prijatie písomnosti; údaje v doručke sa považujú za pravdivé, ak nie je dokázaný opak (§ 160 ods. 1 OSP, v čase doručenia § 45 ods. 2 OSP). Dôkaz opaku však dovolateľ, ktorého zatažuje dôkazná povinnosť, neposkytol, samotné spochybnenie nepostačuje.

28. Dovolateľ (žalobca) tiež namietal, že termín verejného vyhlásenia rozhodnutia mu odvolací súd neoznámil elektronicky na e-mailovú adresu, napriek tomu, že v odvolaní z 19.2.2019 o to žiadal a prostredníctvom ním uvedenej e-mailovej adresy so súdom komunikoval. K tejto dovolacej námietke dovolací súd uviedol, že z obsahu spisu mal za preukázané, že žalobca v odvolaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 02. novembra 2020 nepožiadaval výslovne o oznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku na e-mailovú adresu, avšak takúto žiadosť zaslal súdu už skôr, a to v podaní zo dňa 6.2.2018, ktorá bola Okresnému súdu Pezinok doručená dňa 7.2.2018 (č. 1. 99). V tomto podaní výslovne žalobca uviedol, „písomnosti v tejto veci, včítane upovedomenia o mieste, čase verejného vyhlásenia rozsudku mu boli doručené aj na adresu: R..sk.“. Zo spisu zistil, že Oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozhodnutia bez nariadenia ústneho pojednávania v zmysle § 378 ods. 1 CSP v spojení s § 219 ods. 3 CSP bolo vyvesené na úradnej tabuli súdu dňa 23. januára 2020 a zvesené dňa 30. januára 2020 (č. 1. 372). V spise sa však nenachádza žiaden záznam o tom, že by odvolací súd oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku žalobcovi na ním uvedenú elektronickú adresu, v zmysle ustanovenia § 219 ods. 3 CSP. Rozsudok bol na odvolacom súde verejne vyhlásený 29. januára 2020.

29. Dovolací súd tak konštatoval, že napriek nedôvodnosti dovolacích námietok, ktoré dovolací súd podrobne vyložil v predchádzajúcich bodoch, porušenie ustanovenia § 219 ods. 3 CSP znemožnilo žalobcovi uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP. Dovolanie žalobcu preto mal za prípustné a zároveň aj dôvodné. Vyslovil, že z vyššie uvedených dôvodov žalobca opodstatnene namietal dovolací dôvod v zmysle § 420 písm. f) CSP. So zreteľom na uvedené dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a rozhodol o náhrade trov konania, zrušil a vec

mu v rozsahu zrušenia vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP v spojení s § 450 CSP); dovolacím dôvodom podľa § 421 CSP sa už nezaoberal.

30. Podľa § 219 ods. 3 CSP vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

31. Odvolací súd poznamenáva, že žalobca v dovolaní nepožiadaval odvolací súd o oznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami v zmysle § 219 ods. 3 druhá veta CSP. Sám dovolací uviedol, že z obsahu spisu mal za preukázané, že žalobca v odvolaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 2. novembra 2020 nepožiadaval výslovne o oznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku na e-mailovú adresu, avšak takúto žiadosť zaslal súdu už skôr, a to v podaní zo dňa 6.2.2018, ktorá bola Okresnému súdu Pezinok doručená dňa 7.2.2018 (č.1. 99). K tomu odvolací súd uvádza, že na č.l. 99 ako uviedol dovolací súd, sa žiadne také podanie žalobcu nenachádza, a to ani pred ani po č.l. 99, na č.l. 99 je vec konajúcou sudkyňou vytyčený Termín pojednávania na 14.6.2016, pritom podľa dovolacieho súdu malo ísť na č.l. 99 o podanie žalobcu zo dňa 6.2.2018 a e-mailovú adresu: R..sk. Odvolací súd postupoval v intenciách dovolacieho súdu, avšak na ním označenú e-mailovú adresu sa mu elektronickými prostriedkami ani nepodarilo Oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozhodnutia spolu s prílohou: Oznámenie o verejnom vyhlásení rozsudku o mieste a čase s uvedením sp.zn. 4Co/25/2023, účastníkov, t.j. sporových strán a predmetom konania, doručiť, a nakoľko nie je vecou súdu vyzývať žalobcu, či chce, aby sa mu Oznámenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku doručovalo a na akú e-mailovú adresu, doručoval mu toto na ďalšie e-mailové adresy uvedené žalobcom v spise, aj keď ani na tieto v prípade predmetného odvolania a v rámci odvolacieho konania výslovne o oznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku nepožiadaval, a po doručení mu tak Oznámenia o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku, pristúpil odvolací súd dňa 29. marca 2023 k verejnému vyhláseniu rozsudku.

32. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 CSP) viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) a skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie, ktorý nepovažoval za potrebné doplniť, ani zopakovať (§ 385 ods. 1 CSP), opätovne prejednal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania a vo veci rozhodol postupom podľa § 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 3 CSP, keď dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

33. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

34. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP).

35. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, výsledky ktorého aj náležite vyhodnotil, na ich základe dospel k správne právnemu záveru a svoje rozhodnutie aj náležite po právnej i skutkovej stránke odôvodnil a s odôvodnením jeho rozhodnutia sa i odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje (§ 387 ods. 2 CSP). Preto sa odvolací súd obmedzil len na následné skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia a na odvolacie dôvody žalobcu.

36. Podľa § 9 ods. 1,2 zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda.

37. Podľa § 3 ods. 2 zák.č. 514/2003 Z.z. zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

38. Podľa § 15 ods. 1 citovaného zákona nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom.

39. Podľa § 16 ods. 1 citovaného zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do 6 mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

40. Podľa § 17 ods. 1,2 citovaného zákona uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

41. Podľa § 17 ods. 3 z. č. 514/2003 Z.z. výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na: a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, b/závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

42. Podstata základného práva na náhradu škody podľa čl. 46 ods. 3 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa náhrady škody spôsobenej v dôsledku nezákonného rozhodnutia alebo nesprávneho úradného postupu. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola označenému právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na náhradu škody vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy).

43. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom má povahu objektívnej zodpovednosti, ktorej sa nemožno zbaviť, a ktorá je založená na súčasnom (kumulatívnom) splnení troch podmienok, ktorými sú existencia nesprávneho úradného postupu, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody, pričom splnenie týchto podmienok je navrhovateľ, ktorého zaťažuje dôkazné bremeno, povinný tvrdiť a aj preukázať. Podmienky vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sú stanovené kumulatívne a v prípade nesplnenia čo i len jednej z nich nie je daná táto zodpovednosť. To znamená, že ak osoba, ktorá sa cíti byť poškodená orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, neunesie dôkazné bremeno preukázania nesprávneho úradného postupu a vzniku škody, nemožno hovoriť ani o príčinnej súvislosti medzi nimi.

44. Nesprávny úradný postup orgán štátu alebo orgánu verejnej moci musí mať tiež za následok vznik zodpovednosti za škodu v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. len vo vzťahu k takej škode, ktorá bola priamo a nesprostredkovanou spôsobenej práve, resp. iba takýmto postupom, keďže atribútom príčinnej súvislosti je priamosť pôsobenia príčiny na následok, pri ktorej príčina priamo (bezprostredne) predchádza následku a vyvoláva ho. Vzťah medzi príčinou a jej následkom musí byť bezpečne preukázaný aj bezprostredný, čo konštatoval aj Ústavný súd SR (Nález ÚS SR sp.zn. I.ÚS 177/08).

45. Zákonodarca v snahe postihnúť čo možno najväčší okruh pochybení štátu pri výkone verejnej moci nepristúpil k definícii nesprávneho postupu orgánu štátu a v § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. sú príkladom uvedené pochybenia orgánu štátu spadajúce pod nesprávny úradný postup. Nesprávnym úradným postupom je taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s právnou úpravou, ide o úradný postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľov tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomoci orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri rozhodovacej činnosti), ale aj ak poruší povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak je nečinnosť pri výkone verejnej moci, ak má zbytočné prietahy v konaní, alebo či spôsobí iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Prietahy v súdnom konaní treba považovať za protiprávny stav, v každom okamihu ktorého dochádza k rovnakému porušovaniu práva účastníka konania na prejednanie veci bez zbytočných prietahov (čl. 48 ods. 2 Ústavy

Slovenskej republiky). Prietahy v konaní, alebo neefektívny postup súdu je konanie, ktoré zakladá zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú výkonom orgánov verejnej moci.

46. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 111/02, III. ÚS 142/03) zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Čo sa týka samotného postupu súdu a rýchlosti pri vybavovaní vecí, tento je ovplyvňovaný aj objektívnymi podmienkami.

47. V danom prípade sa žalobca domáhal od žalovaného náhrady nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu Okresného súdu Pezinok v konaní vedenom pod sp. zn. 5C 895/2008, pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 40 Ro 09/07, začatého dňa 8.1.2007, v ktorom vystupoval ako žalovaný. Nesprávny úradný postup bol podľa žalobcu spôsobený nečinnosťou súdu, resp. jeho neefektívnou činnosťou, na základe ktorej došlo k zbytočným prietahom v konaní. Konanie sa začalo podaním návrhu na vydanie platobného rozkazu na Okresnom súde Bratislava III dňa 8.1.2007, dňom 1.1.2008 bola vec postúpená na Okresný súd Pezinok, dňa 18.8.2008 podal vzájomný návrh, ktorým si uplatnil nárok na zaplatenie sumy 331.939,19 eur s prísl.. Súd rozhodol o pripustení zmeny účastníkov konania na základe návrhu žalobcu, bez toho, aby dal možnosť druhej strane sa k tomu vyjadriť, vydal uznesenie, ktorým mu odňal možnosť konať pred súdom, nekonal o jeho vzájomnom návrhu, čím uprednostnil jednu stranu sporu pred druhou, zatajil listiny nachádzajúce sa v súdnom spise tým, že ich nedoručoval jeho právnej zástupkyňi. Viac ako 3,5 roka súd nekonal o jeho vzájomnom návrhu a až dňa 24.4.2018 ho uznesením vylúčil na samostatné konanie. Podal k rukám predsedu súdu sťažnosť, doručenú dňa 24.5.2015, na ktorú mu bolo odpovedané listom doručeným dňa 8.8.2012, zn. Spr. 2196/2012, ktorá bola uznaná sčasti za opodstatnenú. Krajský súd, ktorý sťažnosť prešetroval, vo svojom vyjadrení konštatoval potrebu opatrení na odstránenie prietahov a zaradenie vecí sp.zn. 5C895/2008, ako konanie o vylúčenom vzájomnom návrhu, na sledovanie. Napriek tomu, konanie o jeho vzájomnom návrhu nie je rozhodnuté. Zbytočnými prietahmi v konaní mu tak vznikla ujma v celkovej výške 9.666,66 eur, a to titulom objektívnej ujmy poškodeného, a teda môže predstavovať rôzne negatívne následky do osobnostnej integrity poškodeného vplývajúce na jeho česť, vážnosť, povesť, doterajší súkromný a pracovný život, rodinné vzťahy, spoločenské postavenie a pod.

48. Zákon č. 514/2003 Z.z. pri určovaní výšky nemajetkovej ujmy výslovne, demoštratívny výpočtom stanovuje kritériá, ktoré je potrebné vždy posúdiť s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti každého individuálneho prípadu. Stanovenie výšky nemajetkovej ujmy nie je tak ponechané na ľubovôľu súdu, ale musí byť založené na konkrétnych a preskúmateľných hľadiskách, ktoré musia vychádzať zo skutkového stavu na základe dokazovania vykonaného najmä na zisťovanie konkrétnych následkov v jednotlivých oblastiach spoločenského života dotknutej osoby, v ktorom smere dôkazné bremeno zaťažuje poškodeného. V tejto súvislosti možno vo všeobecnosti konštatovať, že určujúcim vodítkom pre stanovenie výšky nemajetkovej ujmy by mala byť jej primeranosť. Z uvedenej právnej úpravy, ktorá stanovuje okruh skutočností, na ktoré je potrebné pri určení výšky peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy prihliadnuť, potom vyplýva, že nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy nemožno vyvodiť už zo samotnej existencie nesprávneho úradného postupu, bez zreteľa na následky dopadu vzniknutej ujmy na jednotlivé stránky života dotknutej osoby, závažnosť ujmy a okolnosti, za ktorých k nej došlo.

49. Zákon č. 514/2003 Z.z. ohľadom predpokladov pre priznanie nemajetkovej ujmy je postavený na inom princípe, z akého vychádza rozsudok Veľkého senátu ESLP Case of Apicella v. Taliansko zo dňa 29. marca 2006 pod st.č. 64890/01, na ktorý sa žalobca odvolával vo svojom odvolaní proti uzneseniu súdu prvej inštancie zo dňa 11.10.2018 č.k. 5C/291/2012-327. Odvolací súd opäť poukazuje na ustanovenie § 17 zákona 514/2003 Z.z., podľa ktorého sa pri žalobách o náhradu škody (nemajetkovej ujmy) voči štátu uhrádza skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote, závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška náhrady nemajetkovej ujmy priznaná podľa odseku 2 nemôže byť vyššia

ako výška náhrady poskytovaná osobám poškodeným násilnými trestnými činmi podľa osobitného predpisu. V tejto súvislosti odvolací súd uvádza, že morálna ujma, ktorá bola priznaná v citovanom rozsudku ESLP za prietahy v konaní, je morálnou ujmu, ktorú môže bez realizácie dokazovania priznať buď vnútroštátny ústavný súd alebo Európsky súd pre ľudské práva, ktoré súdy sa vôbec nemusia zaoberať predpokladmi pre vznik nesprávneho úradného postupu (t. j. nesprávny úradný postup, škoda, resp. nemajetková ujma a kauzálny nexus). Na požadovanie a priznanie morálnej ujmy v konaniach pred týmito súdmi stačí vo všeobecnosti konštatovanie prietahov v súdnom konaní, pričom výšku morálnej ujmy nie je potrebné preukazovať. V takýchto prípadoch sa ohľadom výšky morálnej ujmy dokazovanie nevykonáva, nakoľko táto sa priznáva automaticky v závislosti od prietahov v konaní, a takúto kompetenciu má u nás Ústavný súd SR a v rámci Európskej únie iba Európsky súd pre ľudské práva, ktorí pri rozhodovaní postupujú podľa noriem verejného práva. Iná situácia nastáva pri aplikácii zákona č. 514/2003 Z.z., čiže pri preukazovaní nároku na nemajetkovú ujmu, nakoľko priznanie nemajetkovej ujmy nastupuje až v prípade, ak konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením. Následne sa nemajetková ujma určuje s prihliadnutím na osobu poškodeného a jeho doterajší život, prostredie, v ktorom žije a pracuje, závažnosť vzniknutej ujmy sa posudzuje vzhľadom na okolnosti, za ktorých k nej došlo, ako aj vzhľadom na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v jeho súkromnom živote, prípadne v spoločenskom uplatnení a to podľa noriem súkromného práva.

50. Odvolací súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalobcu s poukazom na judikatúru Ústavného súdu Českej republiky a ESLP, že súdu v spore o náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej neprimeranou dĺžkou konania, neprináleží skúmať existenciu konkrétnych následkov takéhoto nesprávneho postupu orgánov štátu a vyžadovať v tomto smere od žalobcu unesenie dôkazného bremena. Takáto argumentácia je totiž, ako už bolo uvedené, v rozpore s ustanovením § 17 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorý nepochybne vznik nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch okrem existencie samotného nesprávneho úradného postupu podmieňuje i tým, že na poskytnutie primeraného zadosťučinenia nepostačuje konštatovanie porušenia práva a vzniknutú nemajetkovú ujmu nemožno reparovať inak. Pokiaľ žalobca v tejto súvislosti argumentuje judikatúrou NS ČR aj zjednocujúcim stanoviskom NS ČR č. Cpjn 206/2010 z 13.4.2011, odvolací súd poukazuje na to, že právna úprava v Českej republike sa v tejto časti od právnej úprav v zákone Slovenskej republiky č. 514/2003 Z.z. podstatne líši, a preto je označené stanovisko pre účely preskúmvanej veci bez zásadného významu, a to i napriek tomu, že zjednocujúce stanovisko Cpjn 206/2010 v mnohých otázkach vychádza z rozhodovacej činnosti Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu. Konanie v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., pokiaľ ide o priznanie náhrady nemajetkovej ujmy, nemožno stotožňovať čo do jeho účelu a cieľa s konaním pred Ústavným súdom Slovenskej republiky a priznávaním odškodnenia v tomto konaní.

51. Dňa 24.5.2012 doručil žalobca k rukám predsedu súdu sťažnosť na prietahy v konaní. Sťažnosť bola predsedom súdu vyhodnotená ako nedôvodná a nebolo zistené narušenie plynulosti konania na Okresnom súde Pezinok. Krajský súd v Bratislave dňa 8.8.2012 posúdil sťažnosť žalobcu ako čiastočne opodstatnenú a za prietahy v konaní sa žalobcovi ospravedlnil. V postupe Okresného súdu Pezinok boli konštatované prietahy v konaní Krajským súdom v Bratislave, v časovom období od 9.1.2009 do 23.12.2009 a následne od 2.12.2010 do 15.8.2011, kedy došlo k neprimeranému predlžovaniu konania. Rovnako tak do obdobia dňa 24.4.2012, kedy došlo uznesením k vylúčeniu protinávru žalobcu na samostatné konanie. V predmetnej veci bol na základe sťažnosti žalobcu doručenej Ústavnému súdu SR vydaný i Nález Ústavného súdu SR III. ÚS 45/2013-31 zo dňa 12.3.2013, ktorým bolo žalobcovi priznané finančné zadosťučinenie 500 eur za porušenie práv žalobcu v konaní 5C 895/2008. Pokiaľ ide o právnu a skutkovú zložitost' veci, konštatoval, že túto nie je možné reálne hodnotiť. K druhému kritériu pri rozhodovaní, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a teda k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, ústavný súd uviedol, že zistil, že doterajšia doba konania bola čiastočne ovplyvnená i úkonmi sťažovateľa (t.j. žalobcu), čím sa tiež konanie predlžovalo a na túto skutočnosť prihliadol aj pri určení primeraného mu finančného zadosťučinenia. K tretiemu kritériu pri hodnotení postupu okresného súdu v namietanom konaní poukázal na to, že aj keď neboli zistené väčšie obdobia nečinnosti, a okresný súd urobil množstvo jednoduchých procesných úkonov, najväčším pochybením okresného súdu je to, že dosiaľ nevykonával žiadne dokazovanie a vec nie je pripravená na rozhodnutie vo veci samej.

52. Súd prvej inštancie tak vychádzal zo správneho právneho názoru, že nesprávny úradný postup nemožno považovať bez ďalšieho za konanie, v dôsledku ktorého by žalobcovi automaticky prináležal nárok na peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy a správne v tomto smere uzavrel, že žalobca dostatočne

spoľahlivo nepreukázal dôvodnosť uplatnenej peňažnej náhrady nemajetkovej ujmy, keď náležite nepreukázal vznik konkrétnych nepriaznivých následkov, ktoré mu mali v súvislosti s nesprávnym úradným postupom vzniknúť a jeho všeobecné tvrdenia v tomto smere tak zostali v konaní dôkazné nepodložené. Vo vzťahu k skúmaniu splnenia zákonom stanovených predpokladov vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru, že podanej žalobe nemožno vyhovieť, nakoľko žalobca, ktorý v tomto smere nielenže nepreukázal, že by k prietahom v dotknutom konaní došlo výlučne postupom konajúceho súdu (ako vyplýva z vyššie uvedeného Nálezu Ústavného súdu SR), ale ani nepreukázal existenciu ani rozsah kvalifikovaných nepriaznivých následkov, ktoré mu mali vzniknúť v súvislosti s nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Pezinok (predtým Okresného súdu Bratislava I).

53. V tejto súvislosti je správny aj záver súdu prvej inštancie, že žalobcu v spore zaťažovalo dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať (aspoň v základnom rozsahu) skutočnosti, z ktorých by vyplývalo, že mu v dôsledku nesprávneho úradného postupu okresného súdu vznikla nemajetková ujma, na ktorej reparáciu je potrebné priznať aj náhradu v peniazoch. Odvolací súd, vychádzajúc z ustálenej rozhodovacej praxe všeobecných súdov, a rovnako Ústavného súdu Slovenskej republiky (napr. uznesenie sp.zn. IV.ÚS 1/2012, Uznesenie ÚS SR I.ÚS 285/2018 z 15.8.2018) dospel k záveru, že nárok žalobcu na nemajetkovú ujmu nebol žalobcom preukázaný. Žalobca odôvodňoval nemajetkovú ujmu stavom neistoty o výsledok konania o pôvodnom návrhu navrhovateľa a jeho protinávrhu a že nebyť zbytočných prietahov v konaní sp.zn.5C/895/2008 vedenom na Okresnom súde Pezinok do 1.1.2008 (predtým v konaní sp.zn. 40Ro 09/07 na Okresnom súde Bratislava III od 8.1.2007) a nekonaní súdu o jeho vzájomnom návrhu od 16.8. 2008 (úprava 2.2.2009), nemajetková škoda by mu nevznikla. Vznik tejto nemajetkovej ujmy ani bližšie nešpecifikoval (len stavom neistoty), z ktorého dôvodu ani nebolo potrebné vykonať dokazovanie výsluchom ním navrhnutých svedkov a tiež z dôvodu, ako uviedol súd prvej inštancie. Možno sa stotožniť aj so záverom súdu prvej inštancie, že vzhľadom na viac konaní, v ktorých je žalobca sporovou stranou, by ani nebolo možné jednoznačne preukázať, že by mu vznikla konkrétna ujma v príčinnej súvislosti práve s konaním pod sp.zn. 5C/895/2008. Nemožno tiež prisvedčiť žalobcovi, že mu nevykonaním ním navrhnutých svedkov bola odňatá možnosť konať pred súdom, nakoľko vykonanie dokazovania ich svedeckými výpoveďami nebolo v danej veci potrebné. Nebola dôvodná ani odvolacia námietka žalobcu, že došlo k porušeniu miestnej príslušnosti súdu, keďže Okresný súd Bratislava I porušil ust. § 105 ods. 2 OSP, keď o postúpení veci Okresnému súde Pezinok ho neupovedomil ani riadne procesne nepoučil, ktorým konaním Okresný súd Bratislava I ako aj následne Okresný súd Pezinok, ktorý tiež zanedbal poučovaciu povinnosť v tejto časti konania voči nemu a vinou oboch súdov mu bolo znemožnené, aby namietal v lehote 15 dní postúpenie veci, čo malo za následok nepredloženie na rozhodnutie odvolaciemu súdu, teda o kompenzačnom spore nebolo riadne rozhodnuté nadriadeným súdom a došlo k flagrantlymu porušeniu § 105 ods. 3 OSP. Z obsahu spisu (č.l. 36) vyplýva, že toto postúpenie veci/spisu bolo žalobcovi oznámené v súlade s ust. § 105 ods. 2 OSP, o čom svedčí doručka s jeho podpisom o prevzatí oznámenia o postúpení spisu dňa 20.9.2012. Poučovacia povinnosť súdu je obmedzená na poučenie účastníkov o ich procesných právach a povinnostiach (procesných úkonoch, ktoré môžu vykonať, ich dôsledkoch a procesnom postupe) v občianskom súdnom konaní má súd procesnú povinnosť účastníkov poučiť s právnymi následkami len tam, kde to je špeciálnym ustanovením uložené, pričom poučovacia povinnosť súdu voči žalobcovi z ust. § 105 OSP nevyplýva.

54. Po preskúmaní napadnutého rozsudku i konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutkový stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel ku správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

55. O nároku na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 a § 255 ods. 1 a § 453 ods. 3 CSP a žalovanému, úspešnému v odvolacom a dovolacom konaní (dovolacie námietky žalobcu ako dovolateľa dovolací súd vyhodnotil ako nedôvodné a rozsudok odvolacieho súdu zrušil len z dôvodu, že žalobcovi nebol oznámený termín a čas verejného vyhlásenia rozsudku), nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko mu v týchto konaniach žiadne trovy nevznikli.

56. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Tento rozsudok nemožno napadnúť odvolaním.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon _____ pripúšťa (§ 419 CSP.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 2 CSP nie je prípustné v prípadoch uvedených _____ v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ CSP.